

A1s marges

Activacions
digitals de
l'exposició
«DES/ORDRE MORAL.
Art i sexualitat
a l'Europa
d'entreguerres»

GENERALITAT
VALENCIANA
Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

TOTS
A UNA
veu

IVAM

#EducacióIVAM

Invisibles

El repòs de l'hermafrodita, 1917

Michel Fingesten

Aiguafort sobre paper

Col·lecció Mony Vibescu

MATERIALS

- Vídeo d'introducció.
- Obra de referència.
- Qüestionari de categories sexuals.
- Qüestionari amb proposta completada de categories sexuals.
- Glossari de termes sobre DSGF (vegeu en l'apartat de recursos complementaris del lloc web.).

TEMPS DE REALITZACIÓ

Aproximadament 30 min.

La secció de l'exposició denominada "Els abismes del sexe" s'obri a un heterogeni compendi de realitats subversives respecte a les pràctiques sexuals. Entre els efectes dels canvis socials produïts durant la guerra es van evidenciar ruptures en les relacions afectivosexuals convencionals i l'accentuació de prejudicis en tots els àmbits socials.

Moltes de les obres més contestatàries es van produir en la clandestinitat, per por de la repressió i a la censura. Dins de la gran complexitat que mostra la secció, centrem la dinàmica en la realitat de les persones intersexuals, com a col·lectiu que encara hui roman desconegut. Per a això, utilitzarem l'obra *El repòs de l'hermafrodita* de Michel Fingesten, artista que va ser detingut pels nazis perquè el van considerar com un exemple de l'art degenerat dels jueus.

OBRA DE REFERÈNCIA

El repòs de l'hermafrodita, 1917, Michel Fingesten.
Aiguafort sobre paper. Col·lecció Mony Vibescu.

DINÀMICA D'AULA

- COMENTARIS A L'OBRA DE REFERÈNCIA

En l'obra apreciem cossos que no encaixen en la divisió binarista de cossos masculins i femenins (mascles i femelles). Però l'artista mostra aquesta dissidència biològica des d'una mirada allunyada del prejudici, sense generar conflicte amb una realitat que es troba en la naturalesa, encara que no se sol fer visible.

El terme "hermafrodita" ha sigut utilitzat tradicionalment per a fer referència a les persones que naixen amb caràcters sexuals masculins i femenins. En l'actualitat s'utilitza la paraula intersexual per a nomenar a aquesta categoria identitària que sorgeix de la diferenciació biologicista dels cossos. Pot resultar interessant comparar la referència d'origen mitològic amb la referència d'aproximació científica.

Igualment es posarà com a qüestió que cal valorar les problemàtiques que han d'enfrontar les persones intersexuals en la nostra societat.¹

A partir del cas de les persones intersexuals, es proposa una breu aproximació als termes que ens ajuden a reflexionar sobre les categories sexuals i sobre la transcendència de l'aforisme de George Steiner: El que no s'anomena, no existeix.

¹ Normalment, el sexe de naixement de moltes persones intersexuals s'ha determinat artificialment amb cirurgia. En l'actualitat s'espera que la persona decidisca la seua identitat de gènere. D'altra banda, socialment es problematitzen els cossos no assignats al sistema binari home / dona.

- ACTIVITAT INTERACTIVA

Completarem una sèrie de taules amb una lista de termes generats en funció dels conceptes següents:

- Sexe biològic.
- Expressió del gènere.
- Identitat de gènere.
- Orientació sexual.

Facilitarem [el qüestionari](#) a l'alumnat perquè s'ompliga de manera individual. Posteriorment farem una posada en comú. En aquest moment és important que es facilite informació sobre els termes i conceptes que puguem generar dubtes, i s'intentarà intervinde el menys que siga possible per part del professorat.

La proposta d'emplenament s'ha de facilitar en finalitzar el debat per a no influenciar en l'intercanvi d'opinions, ja que hi ha termes que apareixen en la proposta que poden ser percebuts de maneres diverses i flexibles (gènere/sexe com a atracció, bisexualitat/pansexualitat), etc.).

- PREGUNTES PER AL DEBAT

Què passa amb les persones els cossos de les quals no corresponen amb la norma socialment acceptada?

Per què se sol buscar un terme alternatiu per a denominar les realitats que no encaixen amb la norma?²

Penses que és important que totes les identitats/ categories sexuals siguen reconegudes? Les categories són necessàries? Les categories o etiquetes afavoreixen o perjudiquen la defensa de les persones amb dissidència sexual?

² Els termes homosexual, transsexual o intersexual es van crear abans que heterosexual, cissexual o endosexual davant la necessitat de nomenar allò que es considerava fora de la norma.